

[Udenrigsministeren]

alene til en mere konstruktiv behandling af lokale kriser og dermed til lokal afspænding, den fører forhåbentlig også til en forbedring af Øst-Vest-forholdet og dermed til global afspænding.

Det må erkendes, at FN ikke har haft den rolle i løsningen af regionale konflikter i efterkrigstidens internationale politiske system, som man havde kunnet håbe på. FN har dog ydet og kan fortsat yde et væsentligt bidrag til løsningen af sådanne konflikter. Man bør huske, at arbejdet i FN ikke står alene, men foregår i samspil med forhandlinger – det være sig bilaterale eller mellem flere lande – uden for organisationen. Drøftelserne i FN kan give nyttige impulser til sådanne forhandlinger, undertiden alene af den grund, at repræsentanter for de involverede lande har lejlighed til at mødes uformelt i forbindelse med generalforsamlingen.

Drøftelserne i FN kan også være irrelevante eller i værste fald negative, og desværre er der nok for mange eksempler herpå i forhold til sådanne bestræbelser uden for organisationen. Et positivt bidrag fra FN forudsætter, at generalforsamlingen nøgternt og uden partiskhed formår med grundlag i internationalt anerkendte principper og målsætninger at fastlægge en realistisk ramme, der kan lette de direkte berørte parter vej til forhandlinger. For Danmark er det en naturlig opgave at søge at styrke FNs muligheder for at øve en konstruktiv indsats i bilæggelsen af eksisterende konflikter. Vore repræsentanter i FN er instrueret om at virke for, at de ofte modstående synspunkter bøjer sig mod hinanden i kompromiser, som alle lande kan leve med, ikke mindst i vigtigere spørgsmål, hvor mindretallets medvirken er afgørende for, om der kan gennemføres virkelige løsninger.

Blandt de regionale konflikter, som i dag hæmmer fremskridt mod international afspænding og nedrustning, kan der især være grund til at pege på Afghanistansspørgsmålet. Den sovjetiske invasion i Afghanistan var den direkte årsag til, at SALT II-aftalen ikke kunne fremlægges til godkendelse i det amerikanske senat. En politisk løsning på Afghanistansspørgsmålet ville være af afgørende betydning for fremskridt mod international afspænding. Generalforsamlingen har i årligt tilbagevendende resolutioner opstillet de principper, som må være grundlaget for en

fredelig løsning, deriblandt, at de fremmede tropper trækkes tilbage.

FNs generalsekretær har gennem sin personlige repræsentant i Afghanistansspørgsmålet spillet en vigtig rolle i bestræbelserne på at etablere forhandlingskontakt mellem de implicerede parter, og regeringen virker, bl.a. inden for samarbejdet i EPS, for støtte til dette initiativ videre udvikling i overensstemmelse med de principper, som generalforsamlingen har fastslået.

For så vidt angår Kampuchea har Danmark virket for bred tilslutning til generalforsamlingens resolutioner og Kampuchéakonferencens beslutninger. FNs vedtagelser må ses i sammenhæng med de bestræbelser, der udfoldes uden for FN, navnlig fra ASEAN-landenes side.

Konflikterne og spændingerne i Mellemøsten præger også i høj grad de årlige generalforsamlinger. Regeringen lægger vægt på at udnytte enhver mulighed for at fremme en tilnærmelse mellem parterne og dermed den forhandlingsløsning, som sikkerhedsrådet har lagt op til, især gennem sine resolutioner 242 og 338, der stadig har helt central betydning, således også i bestræbelser, som moderate kræfter på begge sider for tiden udfolder med henblik på optagelsen af fredsforhandlinger.

Regeringen fortsætter, helt på linje med tidligere regeringer, i et ihærdigt samspil med vore nordiske og vore europæiske partnere bestræbelserne på at neddæmpe det nytteløse, det konfrontationssøgende og det propagandistiske for i stedet at fremme enhver tendens til en mere moderat, balanceret og virkelighedsnær holdning.

Spændingerne i det sydlige Afrika og i Mellemamerika drøftes indgående i FN, og det danske engagement er aktivt med hensyn til begge emner. Jeg skal ikke ved denne lejlighed komme nærmere ind på disse spørgsmål, som vi jo for nylig behandlede her i folketinget, henholdsvis den 27. november og den 7. november 1985.

I relation til situationen i Sydafrika må regeringen til stadighed have for øje, hvorledes Danmarks klart markerede standpunkt bedst kan virke fremmende for det mål, vi alle må stræbe efter: en fredelig overgangsproces med deltagelse af alle Sydafrikas befolkningsgrupper.